

การจัดการกลยุทธ์เลือกตั้ง การมีส่วนร่วมภาคพลเมืองและประสิทธิผล
ของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
STRATEGIC MANAGEMENT IN VOTING, CIVIC ENGAGEMENT,
AND PERFORMANCE EFFECTIVENESS: THE STUDY OF
PROVINCIAL ELECTION COMMISSION
IN THE NORTH EASTERN

¹วิทยา จิตรมาต, ²พรสวรรค์ สุคะตาน และ³ชัยยศ จินารัตน์
¹Wittaya Jittamat, ²Pornsawan Sutakan and ³Chaiyos Jinarat

มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, ประเทศไทย
The Eastern University of Management and Technology, Thailand.

¹Witthayaji@gmail.com

Received :March 10, 2022; Revised :March 25, 2022; Accepted :April 24,2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับของการบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง การมีส่วนร่วมภาคพลเมือง และประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง การมีส่วนร่วมภาคพลเมือง และประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 3) เพื่อศึกษาการบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง (ที่มีอิทธิพลทำให้เกิดการมีส่วนร่วมภาคพลเมือง และการพยากรณ์ต่อองค์ประกอบของประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

² อาจารย์ ดร., หลักสูตรรัฐศาสตร์คณาจารย์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

³ อาจารย์ ดร., หลักสูตรรัฐศาสตร์คณาจารย์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

ผู้อำนวยการสำนักงาน รองผู้อำนวยการ กลุ่มงานอำนาจการ กลุ่มงานการจัดการเลือกตั้ง และมีส่วนร่วม กลุ่มงานสืบสวน สอบสวนและพรรคการเมือง คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำเขตเลือกตั้ง คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง จำนวน 394 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามจำนวน 80 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคลาดเคลื่อน วิเคราะห์ความแปรปรวน และถดถอยพหุคูณ ผลวิจัยพบว่า 1) การบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง การมีส่วนร่วมภาคพลเมือง และประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.65$) รองลงมาคือ คือ การบริหารกลยุทธ์การเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.56$) และน้อยที่สุดคือ การมีส่วนร่วมภาคพลเมือง ($\bar{X} = 3.20$) 2) การบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง การมีส่วนร่วมภาคพลเมืองและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ถึงมาก โดยมีค่า r ระหว่าง .605-.783 3) การบริหารกลยุทธ์เลือกตั้งที่มีอิทธิพลทำให้เกิดการมีส่วนร่วมภาคพลเมือง และการพยากรณ์ต่อองค์ประกอบของประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยตัวแปรการนำแผนไปลงมือปฏิบัติ พฤติกรรมส่วนบุคคล และการควบคุมและประเมินผล ทั้งนี้มีผลทดสอบ F เท่ากับ 4.640 (Sig. 000) ส่วนคะแนนมาตรฐาน หรือสัมประสิทธิ์พยากรณ์ของแต่ละตัวแปรนั้น ประกอบด้วย .311, .334 และ .218 นอกจากนี้แล้ว ตัวแปรทั้งหมดมีอำนาจพยากรณ์อยู่ในระดับ ปานกลาง โดยมีค่า $R^2 = .646$ หากแต่มีระดับความคลาดเคลื่อน .385 หรือมีความมีน่าวเชื่อถือของการพยากรณ์เท่ากับ .604 หรือมีอิทธิพลอยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ: การจัดการกลยุทธ์; การมีส่วนร่วมภาคพลเมือง; ประสิทธิผลการปฏิบัติงาน.

Abstract

This research had the following objects: 1) to study the level of strategic management in voting, civic engagement, and performance effectiveness in provincial election commission in the North Eastern 2) to analyze the relationship between strategic management in voting, civic engagement, and performance effectiveness in provincial election commission in the North Eastern 3) to study the strategic management in voting, civic engagement, and performance effectiveness in provincial election commission in the North Eastern. The samples were 394 members using Taro Yamane's formula who were at the provincial election commission. The researcher designed 80 items of a questionnaire. The statistics are frequency, percentage, means, standard deviation, variance analysis and multi-regression analysis. The results show that 1) the election strategy management, civic

participation and overall operational effectiveness were moderate (\bar{X} = 3.47), followed by electoral strategy management (\bar{X} = 3.56), and least on citizen participation (\bar{X} = 3.20). 2) the election strategy management, civic participation and operational effectiveness were statistically correlated at .01 with the moderate to high level between 605-783. And 3) The influential electoral strategy management induces on civic participation and forecasts on the performance effective component. The F-test result of 4.640 (Sig. 000), by the standard score or predictive coefficients for each variable consisted of .331, .334 and .218. Additionally, all variables had moderate predictive influencer with and R^2 = .646 with an error .385 or a forecast reliability on .604 or had moderate influencer.

Keywords : Strategic Administration in Voting, Civic Engagement, and 3) Performance Effectiveness

บทนำ

การเข้าร่วมภาคพลเมืองมีส่วนสำคัญในการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงของเยาวชนไปสู่ผู้ใหญ่ ซึ่งจะต้องเป็นสมาชิกของชุมชน เพราะการเข้าร่วมภาคพลเมืองเป็นการแสดงออกในการแบ่งปันและเชื่อมโยงกับชุมชนรวมถึงการพัฒนาและการปรับปรุงชุมชน (Finlay et al, 2011)

การมีส่วนร่วมภาคพลเมือง เป็นขั้นตอนเริ่มแรกของการกระบวนการประชาธิปไตย แต่ก็ยังมีข้อยุ่งยากในการเข้าใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้ามีส่วนร่วมในสังคมเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน รวมถึงแนวคิดทางการเมือง การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองของประเทศไทยหรือประเทศที่มีประชาธิปไตยที่เสถียรภาพ ความรู้สึกนึกคิดของผู้คนเปลี่ยนแปลงไปตามเวลาที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยี และคนแต่ละคนล้วนมีบุคลิกภาพที่ต่างกัน เนื่องจากอิทธิพลรอบตัวที่ส่งผลต่อความคิดและทัศนคติการใช้ชีวิต (เรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์, 2563)

กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 76 ตำแหน่งในวันที่ 13 ธันวาคม 2563 ต่อจากนั้นก็จะเป็นการเลือกตั้งในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ตั้งแต่นายกเทศมนตรีนายกเทศบาล 2,441 แห่ง สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ทั่วประเทศ 5,335 แห่ง ซึ่งคาดว่าจะเกิดขึ้นในปี 2564 (เดลินิวส์, 2563)

การซื้อเสียง เป็นการทำผิดมาตรฐานการเลือกตั้งประการหนึ่ง Katherine A. Bowie กล่าวถึงปัญหาการซื้อเสียงในประเทศไทยไว้ในหนังสือ “Vote Buying and Village Outrage in an Election in Northern Thailand: Recent Legal Reforms in Historical Context” โดยยกกรณีของการเลือกตั้งกำนันในจังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทยว่าการซื้อเสียงเป็นอุปสรรคสำคัญของประชาธิปไตยในประเทศไทย กระทั่งฝ่ายทหารก็ยังอ้าง

เอาปัญหาการซื้อเสียงมาทำรัฐประหารขึ้นในปี 2549 แต่ผลการศึกษาการเลือกตั้งกำนันในพื้นที่จังหวัดทางภาคเหนือของประเทศไทยในปี 2538 สรุปได้ว่า การซื้อเสียงไม่ได้เป็นรูปแบบการเมืองการเลือกตั้งระดับหมู่บ้าน แต่เป็นความผิดปกติที่พัฒนามาจนถึงจุดสูงสุดในช่วงกลางทศวรรษที่ 1990 ปัญหาสำคัญอยู่ที่ความไม่ชัดเจนของกฎหมาย ไม่ใช่เพราะคนชนบทไม่ใส่ใจหรือเพิกเฉย ส่งผลให้ชาวบ้านไม่อาจต้านทานการทำทุจริตในการเลือกตั้งและไม่อาจปกป้องประชาธิปไตยได้ จึงเป็นที่มาของการออกกฎหมายใหม่ในปี 2535 และ 2538 เพื่อกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น มีผลทำให้การซื้อเสียงในการเมืองการเลือกตั้งระดับหมู่บ้านมีความสำคัญน้อยลง หลายสิบปีที่ผ่านมา Kaur (2009) ให้ข้อสังเกตว่า ตั้งแต่ปลายทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมา การซื้อเสียงที่เกิดขึ้นในประเทศไทยทวีความรุนแรงมากขึ้นในการเมืองการเลือกตั้งระดับชาติ แต่เพราะผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งในชนบทครองสัดส่วนที่น้อย ส.ส. ในรัฐสภามากถึงร้อยละ 90 การซื้อสิทธิขายเสียงจึงถูกมองว่าเป็นปัญหาของคนในชนบท ซึ่งเกิดจากความเพิกเฉยละเลย ไม่เอาใจใส่ ความยากจน หรืออาจเป็นเพราะวัฒนธรรมดั้งเดิมที่ติดอยู่กับระบบอุปถัมภ์ กฤษณ์ ไชยมลลา (2557) ระบบการเลือกตั้งของไทยตั้งแต่อดีตเป็นต้นมาได้รับการวิพากษ์วิจารณ์มาตลอดว่าไม่โปร่งใส ทั้งการเลือกตั้งโดยกระทรวงมหาดไทยหรือคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีการซื้อสิทธิขายเสียง ทำให้ประชาชนขาดความศรัทธา นักการเมืองที่มาจากการเลือกตั้ง จากสภาพการณ์ดังกล่าวทำให้ระบอบประชาธิปไตยโดยตัวแทนของไทยลดความน่าเชื่อถือลงมาก ทำให้การพัฒนาระบอบประชาธิปไตยของไทยยิ่งด้อยถดถอย (สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2548)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้จัดตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งขึ้น เพื่อเป็นองค์กรอิสระในการจัดการเลือกตั้ง และเพื่อให้ปลอดพ้นจากการแทรกแซงของฝ่ายบริหาร ซึ่งเจตจำนงของรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้เป็นความหวังของประชาชนว่าจะทำให้การเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์และเที่ยงธรรม โดยปราศจากการซื้อสิทธิขายเสียงที่เป็นปัญหาหลักของการเลือกตั้งของไทยมาโดยตลอด และเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้ชนชั้นสูงของไทยใช้เป็นข้ออ้างในการประณามนักการเมืองและระบอบประชาธิปไตยว่าเต็มไปด้วยความสกปรก จนนำไปสู่การปฏิวัติรัฐประหารครั้งแล้วครั้งเล่า ผลงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งชุดแรก ถึงแม้จะไม่สมบูรณ์แต่ก็ทำให้บรรดานักซื้อเสียงจำนวนไม่น้อยหวาดผวาไปตามๆ กัน จนกระทั่งเป็นที่คาดหวังกันว่าเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งมีประสบการณ์มากขึ้น ระบบการตรวจสอบการเลือกตั้งจะยิ่งรัดกุมและสามารถกำจัดซื้อสิทธิขายเสียงให้น้อยลงได้ แต่การณกลับตรงกันข้าม เมื่อการเลือกตั้งภายใต้การดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้งชุดต่อมา ปรากฏว่าการซื้อสิทธิขายเสียงยิ่งหนักขึ้น เพียงแต่เปลี่ยนแปลงรูปแบบเพื่อให้พ้นหูพ้นตากรรมการเลือกตั้งเท่านั้น การซื้อสิทธิขายเสียงในการเลือกตั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น โดยไม่มีผู้ใดเกรงกลัวต่ออำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยเฉพาะผู้สมัครที่เป็นฝ่ายรัฐบาลยิ่งไม่ต้องกังวล

กับคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพราะจะมีผู้ดูแลให้โดยเรียบร้อย ข้อสำคัญคือต้องทำให้ชนะการเลือกตั้งให้ได้ ผู้สมัครคนใดที่ไม่กล้าซื้อสิทธิ์ขายเสียงเพราะเกรงกลัวอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ก็เป็นที่เชื่อได้แน่นอนว่าจะต้องประสบความพ่ายแพ้ ดังนั้นจึงมีแต่ผู้ที่ซื้อสิทธิ์ขายเสียงเท่านั้นจึงจะชนะ สภาพการณ์เช่นนี้เป็นความจริงที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเองก็รู้อยู่แก่ใจ (สมบัติ ธำรงธัญวงศ์, 2548)

ความสำคัญของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย ด้วยการไปออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนของตนเพื่อทำหน้าที่ในรัฐสภาและในรัฐบาล เป็นกลไกการแสดงออกซึ่งเจตจำนงของประชาชนที่เรียกร้องและสนับสนุนให้มีการปฏิบัติ จัดทำหรือละเว้นการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งในทางการเมืองและการตัดสินใจในนโยบายสาธารณะที่จะมีผลกระทบต่อประชาชน การที่ประชาชนเลือกผู้แทนหรือกลุ่มการเมืองหรือพรรคการเมืองที่มีอุดมการณ์และนโยบายที่สอดคล้องกับความต้องการของตน ก็เพราะประชาชนเชื่อว่าผู้แทนที่ตนเลือกไปใช้อำนาจอธิปไตยแทนตนนั้นจะใช้อุดมการณ์ที่ประกาศเป็นแนวทางในการนำนโยบายไปปฏิบัติและบริหารรัฐกิจในทำนองเดียวกันเพื่อเป็นการพิทักษ์ผลประโยชน์ของตนเอง ประชาชนจะไม่เลือกผู้แทนที่มีอุดมการณ์และนโยบายที่เป็นปฏิปักษ์ หรือไม่เอื้อต่อความต้องการของตน

การจัดการการเลือกตั้งที่ไม่มีประสิทธิภาพ จะทำให้ผู้มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้ง เข้ามามีส่วนร่วมและเป็นต้นทุนของพูดออกเสียงเลือกตั้งการจัดการการเลือกตั้งจะต้องพิจารณาถึงการสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้ประชาชนออกมาออกเสียงเลือกตั้ง ซึ่ง การเลือกตั้งเกี่ยวกับกฎหมายของรัฐพลอริดาประเทศสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 2011 พบว่าการที่มีสิทธิ์ออกเสียงเลือกตั้งยื่นเข้าแถวเป็นเวลานานเป็นเหตุให้มีการตัดสินใจที่ไม่ดี (Norris, 2013)

ดังนั้น การศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่าง การจัดการเชิงกลยุทธ์ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง กับการมีส่วนร่วมของภาคพลเมือง นั้นสามารถส่งผลกระทบต่อบ้าง ต่อประสิทธิผล หรือความสำเร็จของการปฏิบัติงานกลุ่มคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของการบริหารกลยุทธ์เลือกตั้งการมีส่วนร่วมภาคพลเมืองและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง การมีส่วนร่วมภาคพลเมือง และประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. เพื่อศึกษาการบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง (ที่มีอิทธิพลทำให้เกิดการมีส่วนร่วมภาคพลเมือง และการพยากรณ์ต่อองค์ประกอบของประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การจัดการกลยุทธ์เลือกตั้ง การมีส่วนร่วมภาคพลเมืองและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) คือ คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัด ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 6 จังหวัด อันประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงาน รองผู้อำนวยการ กลุ่มงานอำนวยความสะดวก กลุ่มงานการจัดการเลือกตั้งและมีส่วนร่วม กลุ่มงานสืบสวน สอบสวน และพรรคการเมือง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะอนุกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง 533 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่าง ตามจำนวนของประชากรที่มีอยู่ทั้งหมด คือจำนวน 394 คน เป็นขนาดตัวอย่างที่ศึกษา โดยถือหลักว่า เก็บข้อมูลให้ได้มากที่สุดเท่าที่จะเก็บได้ เพื่อลดปัญหาความคลาดเคลื่อนให้น้อยที่สุด

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยมีกระบวนการเก็บข้อมูล ให้มีความถูกต้องมีที่สุดตามกระบวนการต่อไปนี้

2.1 จัดเตรียมแบบสอบถามและหนังสือนำส่ง ที่ขอจากสำนักบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น พร้อมมอบหมายให้ผู้ช่วยวิจัย ทำหน้าที่ประสานงาน ด้านการเก็บข้อมูล ทำหน้าที่ติดต่อหน่วยประชากรแต่ละหน่วย

2.2 นำส่งแบบสอบถาม และการติดตามผล ผู้วิจัยนำส่งแบบสอบถามนี้ด้วยตนเอง พร้อมกับการชี้แจงวัตถุประสงค์วิจัยให้ผู้บริหารสูงสุดในแต่ละหน่วย ให้เข้าใจได้ชัดและตรงกัน พร้อมกันนั้น ได้กำชับให้ผู้ช่วยวิจัยในแต่ละหน่วย ทำหน้าที่ติดตาม และแก้ไขปัญหาการรวบรวมข้อมูลส่งกลับคืนผู้วิจัย

2.3 รวบรวมข้อมูลกลับคืนมา และตรวจสอบความถูกต้อง โดยเน้นคัดเลือกเอาแต่เฉพาะแบบสอบถาม ที่มีคำตอบครบทุกข้อมาใช้ในการวิเคราะห์ผล

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติที่เหมาะสม สำหรับการวิเคราะห์คำตอบให้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์วิจัย มากที่สุด โดยใช้สถิติทดสอบ ต่อไปนี้

3.1 เพื่อศึกษาลักษณะกลุ่มตัวอย่าง ใช้สถิติวิเคราะห์ความถี่ และร้อยละ

4.2 เพื่อศึกษาระดับค่าเฉลี่ยของตัวแปร ใช้สถิติวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคลาดเคลื่อน

4.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ใช้สถิติวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ Pearson Chi-Square และ Correlation

4.4 เพื่อศึกษาการพยากรณ์ ใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Regression)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การจัดการกลยุทธ์เลือกตั้ง การมีส่วนร่วมภาคพลเมืองและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1.ระดับของการบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง การมีส่วนร่วมภาคพลเมือง และประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังแสดงตารางที่ 1-3 ดังนี้

ตารางที่ 1 การบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง (Strategic Management in Voting)

การบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง	\bar{X}	Std. Error	S.D.
การวางแผนกลยุทธ์	3.48	0.05	0.94
การนำแผนไปลงมือปฏิบัติ	3.62	0.04	0.83
การควบคุมและประเมินผล	3.58	0.04	0.82
รวม	3.56	0.04	0.80

จากตารางที่ 1 ระดับการบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการนำแผนไปลงมือปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = 0.83) รองลงมาคือ การควบคุมและประเมินผล ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.82) และน้อยที่สุดคือ การวางแผนกลยุทธ์ ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.94)

ตารางที่ 2 การมีส่วนร่วมภาคพลเมือง (Civic Engagement)

การมีส่วนร่วมภาคพลเมือง	\bar{X}	Std. Error	S.D.
พฤติกรรมส่วนบุคคล	3.50	0.04	0.79
การประสานกิจกรรม	3.15	0.04	0.89
การแสดงความเห็น	3.00	0.05	0.92
การสื่อสารและการแบ่งปันข้อมูล	3.16	0.05	0.94
รวม	3.20	0.04	0.76

จากตารางที่ 2 ระดับการมีส่วนร่วมภาคพลเมือง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ พฤติกรรมส่วนบุคคล ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.79) รองลงมาคือ การสื่อสารและการแบ่งปันข้อมูล ($\bar{X} = 3.16$, S.D. = 0.94)

ตารางที่ 3 ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน (Performance Effectiveness)

ประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน	\bar{X}	Std.Error	S.D.
มาตรการรองรับโอกาสในการใช้สิทธิของประชาชน	3.76	0.04	0.84
มาตรการด้านเสรีภาพของประชาชน	3.73	0.05	0.93
การแสดงผล หรือข้อห้าม	3.71	0.05	0.90
ความเป็นอิสระในกระบวนการเลือกตั้ง	3.73	0.05	0.93
การให้สินจ้างหรือรางวัล	3.34	0.05	0.99
รวม	3.65	0.04	0.80

จากตารางที่ 3 ระดับประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มาตรการรองรับโอกาสในการใช้สิทธิของประชาชน ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.84) รองลงมาคือ มาตรการด้านเสรีภาพของประชาชน และความเป็นอิสระในกระบวนการเลือกตั้ง ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.93) และน้อยที่สุดคือ การให้สินจ้างหรือรางวัล ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.99)

2.ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของการบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง การมีส่วนร่วมภาคพลเมือง และประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน แสดงดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง การมีส่วนร่วมภาคพลเมืองและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน

ตัวแปร	การบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง	การมีส่วนร่วมภาคพลเมือง	ประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน
การบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง	1	.627**	.783**
การมีส่วนร่วมภาคพลเมือง	.627**	1	.605**
ประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน	.783**	.605**	1

** ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 การบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง การมีส่วนร่วมภาคพลเมืองและประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในระดับปานกลาง ถึงมาก โดยมีค่า r ระหว่าง .605-.783

3. การบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง ที่มีอิทธิพลทำให้เกิดการมีส่วนร่วมภาคพลเมืองและการพยากรณ์ต่อองค์ประกอบของประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แสดงดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 การบริหารกลยุทธ์เลือกตั้ง ที่มีอิทธิพลทำให้เกิดการมีส่วนร่วมภาคพลเมืองและการพยากรณ์ต่อองค์ประกอบของประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน

ตัวแปรพยากรณ์ (Predict Variable)	คะแนนดิบ (B)	ความคาดเคลื่อนมาตรฐาน (St _e)	คะแนนมาตรฐาน (β)	ผลทดสอบ (t)	นัยสำคัญ (p value)
ค่าคงที่ (Constant)	.624	.129		4.831	.000
การนำแผนไปลงมือปฏิบัติ	.300	.060	.311	5.026	.000
พฤติกรรมส่วนบุคคล	.338	.043	.334	7.782	.000
การควบคุมและประเมินผล	.213	.060	.218	3.583	.000
R = .417 R ² = .646 R ² _{Adj} = .604 F = 4.640 p Value .000					

จากตารางที่ 5 การบริหารกลยุทธ์เลือกตั้งที่มีอิทธิพลทำให้เกิดการมีส่วนร่วมภาคพลเมือง และการพยากรณ์ต่อองค์ประกอบของประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน ประกอบด้วยตัวแปรการนำแผนไปลงมือปฏิบัติ พฤติกรรมส่วนบุคคล และการควบคุมและประเมินผล ทั้งนี้มีผลทดสอบ F เท่ากับ 4.640 (Sig. 000) ส่วนคะแนนมาตรฐาน หรือสัมประสิทธิ์พยากรณ์ของแต่ละตัวแปรนั้นประกอบด้วย .311, .334 และ .218 นอกจากนี้แล้ว ตัวแปรทั้งหมดมีอำนาจพยากรณ์อยู่ในระดับ ปานกลาง โดยมีค่า $R^2 = .646$ หากแต่มีระดับความคลาดเคลื่อน .417 หรือมีความมีนาเชื่อถือของการพยากรณ์เท่ากับ .604 หรือมีอิทธิพลอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การจัดการกลยุทธ์เลือกตั้ง การมีส่วนร่วมภาคพลเมืองและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานของคณะกรรมการเลือกตั้งประจำจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีประเด็นที่สามารถอภิปรายผล ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกออกตามระดับอายุ การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ความเห็นเกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน และตำแหน่งงาน เป็นปัจจัยเหตุที่ส่งผลโดยตรงต่อ การมีส่วนร่วมภาคพลเมือง ซึ่งเป็นเหตุที่ส่งผลได้อย่างต่อเนื่องไปยัง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ร่วมกันกับบางองค์ประกอบของการจัดการกลยุทธ์ โดยเฉพาะ การนำแผนกลยุทธ์ไปใช้งาน กับการควบคุมและประเมินผล เช่น การกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงาน การจัดระบบติดตามงานเป็นระยะ ร่วมกันกับ การรับฟังปัญหาและการนำเสนอวิธีการปรับปรุงแก้ไขที่ดี นอกจากนั้นแล้ว การนำเอาผลวิจัยนี้ไปลงมือใช้ในทางปฏิบัติ ควรต้องเน้นที่เกี่ยวกับ แนวทางสำหรับนำไปพัฒนาใช้ในทางปฏิบัตินั้น คณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัดในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 20 จังหวัด สามารถนำเอาผลวิจัยนี้ไปใช้งานได้ทันที ผ่านการลงมือปฏิบัติเกี่ยวกับ (1) การตระหนักถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล ที่ร่วมปฏิบัติงาน โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ความแตกต่างด้านความเห็นเกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน และตำแหน่งงาน (2) พัฒนาการนำเอาแผนกลยุทธ์ไปใช้งาน (3) พัฒนาระบบการควบคุมและประเมินผล (4) พัฒนาพฤติกรรมส่วนบุคคล เช่น ความสนใจ และการติดตามข่าวสาร หรือความเคลื่อนไหวทางการเมือง กับ ความกระตือรือร้นในการแสวงหานักการเมืองที่ดี ที่มีความรับผิดชอบต่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน หรือเป็นผู้แทนที่ดีของประชาชน นอกจากนั้นแล้วยังสามารถณรงค์ให้ทุกคน ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งที่ถูกต้อง อันเป็นการดำรงไว้ซึ่งเสรีประชาธิปไตย ของประชาชนได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะการยอมรับความแตกต่างของแต่ละบุคคลได้อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสามารถเริ่มต้น

ได้จากสำนักงาน และการแสดงความสัมพันธ์ส่วนตัวแบบเสรีประชาธิปไตย ที่สามารถเริ่มต้นรับฟังความเห็นที่ต่างออกไปจากตนได้ด้วยความเคารพ ไปจนถึง การยอมรับในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน หากแต่ในทางตรงข้ามแล้ว เป็นหน่วยงานที่ระมัดระวังในการนำข้ออ้าง หรือเหตุผลที่ไม่ใช่เหตุผลของความเป็นจริง มาใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงาน

เพราะฉะนั้นผลวิจัยนี้ค่อนข้างชัดเจนว่า การพัฒนาผลการปฏิบัติงานได้ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในทุกจังหวัดเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำเป็นต้องเริ่มต้นพัฒนาจากการยอมรับในความแตกต่างของแต่ละบุคคล แล้วนำไปใช้เป็นหลักปฏิบัติในการทำงานอยู่ร่วมกันแบบเสรีประชาธิปไตย คือการเป็นหน่วยงานที่เคารพในการตัดสินใจของผู้อื่น พร้อมไปกับการรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานของตนอย่างเข้มงวด นอกจากนั้นแล้วยังหมายถึง การนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาระบบกำกับ และติดตามผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ เพื่อการรับฟังปัญหาที่มาจากประชาชน ไปจนถึงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขด้วยความสมัครใจ หรือจริงใจต่อการแก้ไขปัญหานั้น ให้ทุกคนได้ใช้สิทธิของตนเองด้วยความเสมอภาค อันเป็นการสร้างรากฐานที่ดีของการดำรงชีวิตแบบประชาธิปไตย ที่เพียงอาศัยการเลือกตั้ง เป็นพฤติกรรมในการแสดงออก ซึ่งด้วยเหตุนี้ การเพิ่มหรือลดประสิทธิผลของการปฏิบัติงาน ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่ละจังหวัดมีความรับผิดชอบอยู่นั้น จำเป็นต้องเริ่มต้นจากการ เคารพในความแตกต่างของบุคคล ไปจนถึงแนวคิด และวิธีปฏิบัติงานต่างกันออกไป หากแต่ตั้งอยู่บนเป้าหมายเดียวกัน คือความสำเร็จขององค์กร ซึ่งจากผลวิจัยในลักษณะคล้ายกับผลวิจัยของพันธุพิพิธ พิพิธพันธุ์ (2560) ที่ค้นพบปัญหาสำคัญอยู่ที่ความโปร่งใสของการปฏิบัติงานของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง และการเข้ามามีส่วนร่วมตรวจสอบผลปฏิบัติงานของภาคพลเมือง ซึ่งจำเป็นต้องเข้ามาร่วมกันแก้ไขปัญหาการทุจริตในการเลือกตั้ง ที่ควรต้องเริ่มต้นจากการปฏิบัติหน้าที่แบบตรงไปตรงมาของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่สามารถตรวจสอบการเลือกตั้งโดยปราศจากการเลือกข้าง และจากผลการปฏิบัติงานในลักษณะดังกล่าวนี้ ย่อมต้องมีผลกระทบต่อไปยังประสิทธิผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โดยตรง

นอกจากนั้นแล้ว ยังมีผลวิจัยคล้ายกับผลวิจัยของพงษ์นิรันดร์ อุทัยกาญจน์กุล (2559) ที่ค้นพบสภาพปัญหาของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผลจากการพัฒนาความรู้และความสามารถในการปฏิบัติงานได้ตามกฎหมาย โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับประเด็นด้านกระบวนการสรรหานักการเมืองที่ดี ให้กับประเทศ และนั่นจึงเท่ากับว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผลเกิดจากการพัฒนาความรู้ และความสามารถเกี่ยวกับ กระบวนการจัดการเลือกตั้งให้บริสุทธิ์และยุติธรรมได้กับทุกฝ่าย โดยเฉพาะให้เกิดความยุติธรรมต่อประชาชน ผู้เป็นเจ้าของอำนาจแท้จริงของการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย และด้วยเหตุนี้ การสร้างแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานของ

คณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้มีประสิทธิผลได้นั้น จำเป็นต้อง (1) พัฒนาความรู้ และความสามารถในการปฏิบัติงานไปตามข้อบังคับของกฎหมาย (2) พัฒนาระบบการเลือกตั้งให้ได้ นักการเมืองที่ดี ซึ่งนั่นหมายความว่า ต้องพัฒนาความสามารถในการปฏิบัติงานของกรรมการแต่ละฝ่ายอย่างเต็มที่ และ (3) บังคับใช้กฎหมายเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์และยุติธรรม คือ ปราศจากการเลือกปฏิบัติ

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัด ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้ง 20 จังหวัด สามารถนำเอาผลวิจัยนี้ไปใช้งานได้ทันที ผ่านการลงมือปฏิบัติเกี่ยวกับ (1) การตระหนักถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล ที่ร่วมปฏิบัติงาน โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ความแตกต่างด้านความเห็นเกี่ยวกับ การใช้สิทธิเลือกตั้งของประชาชน และตำแหน่งงาน (2) พัฒนาการนำเอาแผนกลยุทธ์ไปใช้งาน (3) พัฒนาระบบการควบคุมและประเมินผล (4) พัฒนาพฤติกรรมส่วนบุคคล เช่น ความสนใจ และการติดตามข่าวสารหรือความเคลื่อนไหวทางการเมือง กับ ความกระตือรือร้นในการแสวงหานักการเมืองที่ดี ที่มีความรับผิดชอบต่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน หรือเป็นผู้แทนที่ดีของประชาชน นอกจากนั้นแล้ว ยังสามารถรณรงค์ให้ทุกคน ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งที่ถูกต้อง อันเป็นการดำรงไว้ซึ่งเสรีประชาธิปไตย ของประชาชนได้อย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณ์ ไชยมาลา. (2557). การวิเคราะห์รูปแบบและปัญหาในการบริหารงานการสืบสวนการคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นในภาคเหนือตอนบน: ศึกษากรณีผู้บริหารท้องถิ่นในภาคเหนือตอนบน. (การบริหารองค์การภาครัฐและเอกชน), คณะการบริหารองค์การภาครัฐและเอกชน.
- พงษ์นิรันดร์ อุทัยกาญจนกุล. (2559). อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.2550 กรณีศึกษา ความสรรหา คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด, วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 7(2), 64-77.
- พันธุ์พิพิธ พิพิธพันธุ์. (2560). ธรรมชาติของการจัดการเลือกตั้ง ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ระดับจังหวัด กรณีศึกษา จังหวัดปัตตานี, วารสารการเมืองการปกครอง, 7 (3), 33-52.

- มติชน (2563). *กำหนดให้ชัด, วันที่ 9 ตุลาคม 2563*
- เรื่องชัย ทรัพย์นิรันดร์ (2563). *มติชน แลกเปลี่ยนการเมืองปรับ ใครตามทันไหมครับ, วันที่ 2 ตุลาคม 2563.*
- สมบัติ อารังธัญวงศ์. (2548). *ทิศทางการปฏิรูปการเมืองในทศวรรษหน้า. เอกสารการสัมมนาวิชาการในวาระครบรอบ 50 ปี คณะรัฐประศาสนศาสตร์ วันที่ 9 กรกฎาคม 2548. ณ อาคารอเนกประสงค์, สถาบันบัณฑิตพัฒนศาสตร์.*
- Finlay, A.K., Flanagan, C. & Wray-Lake, L. (2011). *Civic engagement patterns and transitions over 8 years: The AmeriCorps national study. Developmental Psychology, 47(6), 1728-1743.*
- Kaur, A. (2009). *Electoral reforms in India: Problems and needs (1982-2009).* Chandigarh: Unistar Publication.
- Norris, P. (2013). *The new research agenda studying electoral integrity. Electoral Studies, 32(4), 563-575*

